

DJOSER
WANDEL EN FIETS

WANDELVAKANTIE MAROKKO, 14 DAGEN

REISSHEMA

- Dag 1 Amsterdam - Casablanca - Marrakech
- Dag 2 Marrakech - Oukaïmeden
- Dag 3 Oukaïmeden, begin trekking - Tizi n'outtar pas (3.100m) - Labessene
- Dag 4 Labessene - Tizi n Tachedirte
- Dag 5 Tachedirte - Aguersioual - Matate
- Dag 6 Matate - Azadden vallei - Tizi Oussems
- Dag 7 Tizi Oussems - Azib Tamsoulte
- Dag 8 Azib Tamsoulte - Aremd
- Dag 9 Aremd - Toubkal base camp
- Dag 10 Beklimming Jebel Toubkal (4.167m)
- Dag 11 Toubkal base camp - Aremd
- Dag 12 Aremd - Imlil - Marrakech
- Dag 13 Marrakech
- Dag 14 Marrakech - Casablanca - Amsterdam

DAG TOT DAG BESCHRIJVING

Tijdens Djoser wandelreizen maak je dag wandelingen vanuit een verblijfplaats of een meerdaagse trekking. Er is geen sprake van een strak gepland reisschema. Op rustdagen kun je extra wandelingen maken of andere dingen gaan ondernemen. De reisbegeleider kan je hierover altijd tips en suggesties geven. Je bent natuurlijk niet verplicht hieraan deel te nemen. Wie er liever zelf op uitgaat, heeft daartoe alle vrijheid. Door het karakter van onze reizen en de plaatselijke omstandigheden kunnen zich onverwachte situaties voordoen. Hierdoor kan het voorkomen dat een bepaalde wandeling of activiteit niet door kan gaan of aangepast dient te worden. We reizen in groepen van gemiddeld 12 en maximaal 16 personen.

Onze wandelreizen worden ingedeeld in categorieën van één tot vijf schoentjes, waarbij één schoentje eenvoudig is en vijf zwaar, voor de ervaren wandelaar. Drie schoentjes vereist een goede conditie en wandelervaring in de bergen. Deze reis krijgt **drie** schoentjes. Meer informatie over de wandelduur per dag vind je hieronder in de dag-tot-dag beschrijving en een toelichting over de zwaarte lees je in [de praktische informatie](#). De zwaarte van de reis wordt uitgebreid uitgelegd op de pagina [wandelen en fietsen zwaarte](#).

Dag 1 Amsterdam - Marrakech

Dag 2 Marrakech - Imlil - Aremd

We vliegen rechtstreeks naar Casablanca en reizen de volgende dag door in zuidelijke richting naar het Atlasgebergte. Hier begint ons wandelavontuur. Muil dieren dragen de bagage en een meereizende kok verzorgt de maaltijden. We overnachten in berghutten en in gastenverblijven bij Berbers.

Het ruige Atlasgebergte is de hoogste bergketen van Noord-Afrika met toppen tot boven de 4.000 meter. Het gevarieerde, paradijselijke landschap wordt gekenmerkt door hoge bergkammen en diep ingesneden dalen. Er lopen vrijwel geen wegen door het gebergte en in de valleien tref je kleine geïsoleerd gelegen dorpjes. Hier leven de Berbers een hard bestaan. Berbers hebben een eigen taal, literatuur en muziek. Deze oorspronkelijke bewoners vormen 40% van de Marokkaanse bevolking. Hun moedertaal, het Berbers, komt voort uit een orale traditie, zonder schrift, en wordt gesproken in de bergen en op het platteland.

Tijdens de reis maak je kennis met de traditionele Berber gastvrijheid. Met handen en voeten kun je een hele conversatie hebben. Het persoonlijke contact met de lokale bevolking maakt je wandelreis tot een bijzondere ervaring. In het gehucht Imlil (1740 meter) laten we vandaag het gemotoriseerd vervoer achter ons en wandelen we in ongeveer een uur naar het bergdorpje Aremd dat op 1940 meter ligt. We overnachten in een Gite d'Etape.

- Wandelduur: 1 uur
- Hoogteverschil: 200 meter stijgen

Dag 3 Aremd - Ouanskera

Vandaag begint de ontdekkingsstocht in het Atlasgebergte pas echt. In het algemeen wandelen we in het gebied ten noorden van Aremd naar de minder bekende dorpjes. De eerste, vijf uur durende, pittige wandeling met een klim voert over de Tizi n'Tamertert (2.280 meter) in de Imenanevallei waar we in Ouanskera (2.200 meter) overnachten in een eenvoudig gastenverblijf. In de middag kunnen liefhebbers nog een mooie wandeling in de vallei maken. De meereizende kok zorgt voor een smakelijke maaltijd.

- Wandelduur: 5 uur
- Hoogteverschil: + 350 meter stijgen en 100 meter dalen

Dag 4 Ouanskera - Tachedirt - Labessene

De volgende ochtend begint vroeg met een pittige maar mooie klim over een pas van 3150 meter. Onze weg voert ons langs de bergdorpen Tachedirt en Tizi n'Tachedirt. Deze afgelegen bergdorpen zijn de hoogstgelegen dorpjes in de Rhirhaia vallei en tellen maar weinig bewoners. We dalen af naar het dorpje Labessene waar we na ongeveer zeven uur aankomen. We zijn dan weer op een hoogte van 2300 meter

gekomen.

- Wandelduur: 7 uur
- Hoogteverschil: $\pm$ 1.000 meter stijgen en 900 meter dalen

Dag 5 Labessene - Oukaïmeden (2.600 meter)

We tuigen de muil dieren op voor een tocht door de alpine valleien van Ourika. In de wintermaanden wordt hier veel geskied. Na ongeveer zeven uur wandelen, via Tizi Mzlee (2600 meter), Agounss (2.300 meter) en Tizi n'Ouatter (3.130 meter), is het goed toeven in het skidorp Oukaïmeden (2.600) waar we twee nachten doorbrengen. Dit skistation is het hoogste station in Afrika en heeft wel 15 pistes.

- Wandelduur: 7 uur
- Hoogteverschil: + 1.100 meter stijgen en 800 meter dalen

Dag 6 Oukaïmeden, optionele beklimming Jebel Oukaïmeden

Vandaag kun je een klim en afdaling maken van ongeveer vier uur naar de top van Jebel Oukaïmeden (3.262 meter). Vanaf de top wacht de beloning van een prachtig uitzicht over de vallei. Doe je het liever wat rustiger aan, wandel dan naar de kam achter de berghut om de zon te zien ondergaan.

- Wandelduur: 4 uur
- Hoogteverschil: $\pm$ 700 meter stijgen en dalen

Dag 7 Oukaïmeden (2.600 meter) - Amskere (1.740 meter) - Aguersioual (1.600 meter)

We wandelen ongeveer zeven uur voornamelijk bergafwaarts via een mooie route naar het Berberdorpje Amskere, gelegen op 1740 meter. Onderweg zie je in de okerkleurige valleien veel jeneverbes bomen. Na de lunch in het rivierdal bij Amskere, komen we middels een korte klim over de Tizi n'Aguersioual (2050 meter) aan in ons gastenhuis in Agersioual. We zijn dan weer een stukje gedaald naar 1.600 meter.

- Wandelduur: 7 uur
- Hoogteverschil: + 400 meter stijgen en + 1.400 meter dalen

Dag 8 Aguersioual - Tizi Oussemm

De volgende dag steken we de pas Tizi Oudite (2.219 meter) over en lopen in ongeveer vijf uur naar de Gite d'Etape in Tizi Oussemm. Onderweg is het weer genieten van de prachtige natuur, de berber nederzettingen en natuurlijk de picknick lunch.

- Wandelduur: 5 uur
- Hoogteverschil: $\pm$ 600 meter stijgen en $\pm$ 400 meter dalen

Dag 9 Tizi Oussemm - Tizi Mazzik - Aremd

De wandeling van vandaag voert ons terug naar het beginpunt van de trekking, Aremd. De aankomst is rond het middaguur zodat je de rest van de dag kunt uitrusten.

- Wandelduur: 5 uur

- Hoogteverschil: + 650 meter stijgen en + 550 meter dalen

Dag 10 Aremd - berghut Neltner (3.210 meter)

De volgende dag volgen we een oude pelgrimsroute van vijf uur door de Mizanevallei naar de Neltner-berghut. Hier wanen we ons terecht in het oude Marokko en ook wel een beetje als echte bergbeklimmers. De eenvoudige overnachtingsplaats in combinatie met de indrukkenende natuur draagt bij aan dit gevoel.

- Wandelduur: 5 uur
- Hoogteverschil: + 650 meter stijgen en + 550 meter dalen

Dag 11 beklimming Jebel Toubkal

In alle vroegte bereid je je voor op de ongeveer vier uur durende beklimming van Noord Afrika's hoogste berg, Jebel Toubkal (4.167 m). De klim naar de top is technisch niet veeleisend, maar wel inspannend, met soms zeer steile hellingen. Je inspanningen worden beloond met een fantastisch uitzicht over de Hoge Atlas. In de namiddag, na een afdaling van ca. 2 uur, komt de berghut weer in zicht.

- Wandelduur: 6 uur
- Hoogteverschil: + 950 meter stijgen en dalen

Dag 12 berghut Neltner - Imlil, einde trekking - Asni - Marrakech

De laatste dag van de trekking wandelen we in ongeveer vier uur naar Imlil. Na de lunch staat de bus klaar en rijden we via Asni, een dorp met een prachtige ligging aan de voet van de Atlas, terug naar het sprookjesachtige Marrakech.

- Wandelduur: 4 uur
- Hoogteverschil: ± 1.450 meter dalen

Dag 13 Marrakech

In Marrakech kunnen we nagenieten van de mooie trekking die we gemaakt hebben. In het hotel met zwembad kunnen de vermoeide leden maten weer tot rust komen want natuurlijk wil iedereen er nog op uit om de stad de beleven. Het plein Djemaa el-Fna is het hart van de stad; 's ochtends kun je er de meest kleurrijke markt van Marokko bezoeken, in de middag verandert het plein in een grote attractie. Goochelaars, slangenbezweerders, waarzeggers en bedelaars mengen zich tussen de verkopers en bieden een fascinerend schouwspel. Dichtbij het plein staat de markante Koutoubia-moskee met een vierkante toren.

Als je alles al gezien hebt rondom het centrale plein dan is een bezoek aan een van de kleine musea misschien een idee. Ook de beroemde tuin van Yves Saint Laurent, le Jardin de Majorelle is zeker de moeite waard.

Dag 14 Marrakech - Casablanca - Amsterdam

We gaan per eigen touringcar terug naar Casablanca voor de rechtstreekse vlucht naar Amsterdam.

PRAKTISCHE INFORMATIE

ACCOMMODATIE

In Marrakech in een middenklasse hotel met standaardfaciliteiten. De kamers zijn schoon en voorzien van eigen douche en toilet.

Tijdens de trekking in de bergen zijn de accommodaties een stuk eenvoudiger. Je overnacht in eenvoudige berghutten en deelt de kamers en faciliteiten (douche & toilet) met meerdere reisgenoten. Ook overnachten we in gastenhuizen; hier deel je de kamers wederom met meerdere reisgenoten. Je slaapt op een matje of matrasje op de grond in **je eigen slaapzak (2/3 seizoenen slaapzak)**. Houd er rekening mee dat zo hoog in de bergen alles te voet aangevoerd moet worden waardoor de faciliteiten eenvoudig zijn. Maar een prachtig uitzicht is gegarandeerd aanwezig.

Bekijk hotelreviews op [Tripadvisor](#)

Marrakech	Hotel Moroccan House
Oukaïmeden	Berghut
Iabassen	Gite
Tachedirte	Gite
Matate	Gite
Tizi Oussem	Gite
Azib Tamsoutte	Berghut
Aremd	Gite
Toubkal base camp	Berghut

Deze selectie geeft een goed beeld van de hotels waar we op deze reis verblijven, maar zijn altijd onder voorbehoud.

VLIEGREIS

Het meest voorkomende vluchtschema staat hieronder. Je kan ook het schema per vertrekdatum bekijken. Vliegtijden en -maatschappijen zijn onder voorbehoud van wijzigingen.

VLUCHT MET	TRAJECT	VERTREK	AANKOMST
Royal Air Maroc	Amsterdam - Casablanca	18:40	21:20
Royal Air Maroc	Casablanca - Amsterdam	13:15	17:40

Tijdverschil: In de zomer is het twee uur vroeger en in de wintermaanden één uur vroeger dan in Nederland.

VERVOER

Voor het vervoer van en naar de luchthaven en naar het begin- en eindpunt van onze trekking maken we gebruik van eigen busjes. Tijdens de trekking worden we bijgestaan door muil dieren die de bagage dragen. Bagage die je tijdens de trekking niet nodig hebt, kun je in het hotel in Marrakech achterlaten.

BIJ DE REIS INBEGREPEN

- Vliegreis
- Ruimbagage
- Alle vluchttoeslagen
- Vervoer van en naar luchthaven

- Vervoer van en naar begin- en eindpunt van de wandeltocht
- Overnachtingen in hotel Marrakech met ontbijt
- Overnachtingen in berghutten en gastenverblijven
- Maaltijden tijdens trekking
- Wandelingen door prachtige bergdorpjes
- Lokale Engelssprekende gids
- Bagagevervoer per muulnier

EXCURSIES

Bij Djoser bepaal je zelf welke bezienswaardigheden je de moeite waard vindt om te bezoeken, naast de wandeltochten die tijdens de reis gemaakt worden. De een kijkt graag nog een museum, terwijl de ander liever een markt bezoekt. Vanuit onze accommodaties kun je zelf eenvoudig te voet of met lokaal vervoer de mogelijkheden aan je voorkeur aanpassen.

Sommige bezienswaardigheden mag je echt niet missen of liggen op de route. Dergelijke excursies zijn bij Djoser in het programma opgenomen. Hiervoor geldt dat eventuele entreegelden exclusief zijn.

Tijdens de wandelreis Marokko zijn de volgende excursies in het reisprogramma inbegrepen:

- Trektocht van dag 2 tot en met dag 12 met Engelssprekende lokale gids inclusief maaltijden

Ter plaatse zijn er in Marrakech ook andere excursies mogelijk. De lokale gids kan je hierover adviseren en regelt eventueel een excursie voor de groep. Het is mogelijk om een stadstoer te maken door Marrakech met lokale gids of een bezoek te brengen aan een Hammam.

REISDOCUMENTEN

- E-ticket. Meer informatie over de vlucht ontvang je ongeveer 10 dagen voor vertrek.
- Paspoort, dat nog minimaal 3 maanden geldig is bij vertrek uit Marokko.

GELDZAKEN

In Marokko wordt er betaald met de Marokkaanse dirham. Kijk voor de actuele koersen op [oanda.com](https://www.oanda.com).

Pinnen: is mogelijk in Marrakech

Contant: euro's in kleine coupures die je ter plaatse omwisselt naar de lokale valuta

Creditcard: bruikbaar in Marrakech

Als richtbedrag voor uitgaven die niet bij de reissom zijn inbegrepen, zoals overige maaltijden, entreegelden, facultatieve excursies en persoonlijke uitgaven geldt minimaal € 125,- per persoon per week.

Het is gebruikelijk om fooien te geven voor verleende diensten. Om te voorkomen dat je steeds fooien uit moet delen, wordt aan het begin van de reis een fooienpot ingesteld waaruit de (gezamenlijke) tips aan de chauffeurs, gidsen, hotelpersoneel e.d. worden betaald. Daarnaast staat het je vrij om als blijk van waardering een fooi aan de reisbegeleider te geven.

MAALTIJDEN

In het hotel in Marrakech is het ontbijt inbegrepen in de reissom. Ook zijn de maaltijden tijdens de trekking bij de reis inbegrepen. De meereizende kok verzorgt dan de maaltijden. Enige hulp bij het koken wordt altijd gewaardeerd. Overige maaltijden zijn niet bij de reissom inbegrepen.

Beroemd in Marokko is de Marokkaanse tajine, een stoofschotel van vlees en groente; je kunt het voor weinig geld in ieder restaurant en op ieder terras eten. Ook couscous kom je in alle variëteiten en prijsklassen tegen. Daarnaast heeft de Franse koloniale overheersing haar sporen nagelaten in het menu. Naast stokbrood bij het ontbijt wordt de 'Salade Nicoise' veel geserveerd. Typisch Arabisch zijn de vele salades, die vaak als

bijgerecht geserveerd worden. Populair zijn ook spiesjes met vlees, een soort Marokkaanse saté. Het kraanwater in Marokko smaakt niet erg lekker. We raden je dan ook aan om water uit flessen als drinkwater te gebruiken. Deze zijn overal te verkrijgen.

GEZONDHEID

Voor deze reizen wordt aangeraden:

- Vaccinaties tegen DTP
- Hepatitis A

Het is verstandig enigszins te letten op wat je eet. We raden je aan een kleine reisapotheek mee te nemen met o.a. pijnstillers en een middel tegen darmstoornissen. De reisbegeleiding beschikt voor noodgevallen overigens ook over een medische set, met daarin steriel hulpmateriaal.

Houd er rekening mee dat reizen vermoeiend kan zijn. Het is verstandig in een goede conditie en uitgerust op reis te gaan. Zorg er tijdens de reis voor dat je goed eet, veel drinkt en steeds voldoende rust neemt.

Tijdens deze reis loop je op een hoogte rond de 2.450 meter en op een maximale hoogte van 4.167 meter als je Jebel Toubkal beklimt. Lichte verschijnselen van hoogteziekte kunnen optreden; hoofdpijn, slapeloosheid of verminderde eetlust. Het is raadzaam om de voorgenomen reis met je huisarts of de plaatselijke GGD te bespreken. Zij kunnen je inlichten over het reizen op grote hoogte, tips geven en eventueel aanwijzingen over medicijngebruik. Reizigers met hart- en/of longaandoeningen en personen ouder dan vijftien jaar raden we in ieder geval aan om de reisplannen te bespreken met de huisarts.

Voor eventuele gevallen waarbij directe medische hulp noodzakelijk is, zijn onze reisbegeleiders en de lokale begeleiding voldoende geïnstrueerd om je op de juiste wijze te begeleiden.

HOTELVERLENGING

Het is mogelijk om de reis in Marrakech te vervroegen of te verlengen.

Je kunt dit aangeven in stap 2 van het boekingsproces bij 'reis verlengen'. De kosten voor de extra overnachtingen zullen getoond worden in het reserveringsoverzicht.

Mocht er in het overzicht geen prijs getoond worden bij de extra hotelovernachting dan is de prijs op aanvraag. We zullen contact met je opnemen zodra de prijs bekend is.

Indien je een ander vluchtschema hebt dan de groep, dan kun je geen gebruik maken van de transfer van/naar de luchthaven.

KLIMAAT EN GEOGRAFIE

Marokko heeft een gematigd klimaat met koele winters en warme zomers. In de bergen verschilt de temperatuur van die in het binnenland: in de bergen is het koeler. In voor- en najaar kan het in de bergen fris zijn. In mei en juni kun je hier bergbloemen aantreffen. De zomers zijn warm, maar ook droog; in de bergen ook koel waardoor je hier altijd een trui nodig hebt. In september en oktober kan het alweer licht gaan sneeuwen.

ZWAARTE VAN DE REIS

--	--	--	--	--	--

We hebben de reizen gerangschikt naar zwaarte. Hierbij is rekening gehouden met de duur van de tochten, de niveauverschillen, de hoogten waarop we wandelen en de verhouding van rust- en wandeldagen. Dit blijft natuurlijk een inschatting. Bovendien zal je persoonlijke beleving mede afhankelijk zijn van factoren als weersomstandigheden en je fysieke gesteldheid.

Laagste punt wandeltocht: 1.500 meter

Hoogste punt wandeltocht: 4.167 bij beklimming Jebel Toubkal

Maximaal stijgen: 1.250 meter bij beklimming Jebel Toubkal

Maximaal dalen: 1.450 meter bij afdaling Jebel Toubkal naar Imlil

Gemiddelde wandelduur: 6 uur

Tijdens deze reis loop je op een hoogte tussen de 1.500 meter en een maximale hoogte van 4.167 meter als je Jebel Toubkal beklimt. Je loopt gemiddeld op een hoogte van circa 2450 meter. De totale trekking is 10 dagen, waarvan 8 wandeldagen en 2 dagen waarbij je een bergtop kunt beklimmen. Deze 2 dagen kun je dus ook gebruiken als rustdag. De beklimming van Jebel Toubkal is een pittige klim met een aantal steile hellingen. De klim is technisch niet veeleisend maar wel inspannend. Je stijgt en daalt circa 950 meter! Je kunt deze dag ook gebruiken om in de berghut Neltner uit te rusten of in de omgeving wat te wandelen. Ook de mogelijke beklimming van Jebel Oukaimeden is pittig. Je stijgt en daalt zo'n 750 meter. Doe je liever rustig aan, dan kun je ook een korte wandeling maken achter de berghut of gewoon de dag gebruiken om uit te rusten. De wandelingen lopen uiteen van 4 tot 7 uur per dag. Je loopt over goed begaanbare muilrierpaden en over ruigere bergpaden.

Voor exacte informatie over de duur van de wandelingen en de hoogteverschillen verwijzen we je naar de dag-tot-dag beschrijving van deze route.

Vanaf een hoogte van ongeveer 3.000 meter bestaat de mogelijkheid dat je last krijgt van de hoogte. Lichte verschijnselen van hoogteziekte kunnen optreden; hoofdpijn, slapeloosheid, of een verminderde eetlust.

Ga goed voorbereid op reis!

Zorg ervoor dat je goed voorbereid op reis gaat. Houd of breng de maanden voorafgaand aan je reis je conditie op peil en probeer uitgerust aan je wandelreis te beginnen. Zo heb je meer plezier van je vakantie. Een goede uitrusting is ook van belang. Zorg altijd voor goed ingelopen schoenen en neem de juiste kleding mee. Niets is zo vervelend als gebrekkig materiaal.

REISBEGELEIDING EN GIDSSEN

De groep wordt begeleid door een enthousiaste lokale Engelssprekende gids, in dienst van ons agentschap in Marokko. Deze gidsen zijn zeer ervaren wandelaars en vertellen uitgebreid over het land, de geschiedenis, de religieuze invloeden of de culturele achtergronden, maar natuurlijk ook over de lokale gebruiken en de alledaagse zaken in het leven.

Ze verschaffen zoveel mogelijk praktische informatie over de wandelingen, zorgen dat de reis soepel verloopt en zijn het aanspreekpunt voor vragen en wensen. De eigen passie voor wandelen, in combinatie met een uitgebreide training en inwerkprocedure, vormt de basis voor hun deskundigheid en professionaliteit. Tijdens de trekking reist er een kok mee en muilrieren (bijgestaan door muilrierbegeleiders) dragen onze bagage.